

УДК 330. 341.1

*Кармазіна Н.В.,  
к.н.держ.упр., доц. кафедри обліку і аудиту,  
Академія муніципального управління, м. Київ*

## **МОДЕЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЙНИХ ВІДРАХУВАНЬ ВИРОБНИЧО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ РЕГІОНІВ**

*Удосконалена методика обліку інвестицій шляхом розробки моделі амортизаційних відрахувань в системі управлінського обліку виробничо-економічних систем регіонів. Це дає змогу своєчасно групувати інформацію для визначення ефективності управління реальними інвестиціями, від якого в значній мірі залежить фінансовий результат діяльності підприємств регіонів.*

*Усовершенствована методика учета инвестиций путем разработки модели амортизационных отчислений в системе управленческого учета производственно-экономических систем регионов. Это дает возможность своевременно группировать информацию для определения эффективности управления реальными инвестициями, от которого в значительной степени зависит финансовый результат деятельности предприятий регионов.*

*It is improved methodology of account of investments by development of model of depreciation decrees in the system of administrative account production-economic regions. It enables in good time to group information for determination of efficiency of management the real investments, on which the financial result of activity of enterprises depends largely regions.*

**Постановка проблеми.** В умовах жорсткої конкурентної боротьби, фізичного та морального зносу основних засобів, особливого значення для підприємств всіх галузей національної економіки, включаючи деревообробну промисловість регіонів, набувають реальні інвестиції та їх ефективність. Для будь-якого інвестиційного проекту ключовим моментом є передінвестиційна підготовка, в якій основною ланкою служать дані бухгалтерського обліку та економічного аналізу. Існуючі системи обліку та аналізу на виробничих підприємствах неадекватні сучасним потребам управління. Розв'язання цих проблем дозволить перейти на новий рівень організації управлінського обліку та економічного аналізу в системі управління реальними інвестиціями виробничих підприємств регіонів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** У дослідження питань теорії і методології управлінського обліку та аналізу реальних інвестицій вагомий внесок зробили вітчизняні та зарубіжні вчені: І.О. Бланк, С.Ф. Голов, В.В. Сопко, Л.В. Нападовська, В.Б. Івашкевич, В.О. Ластовецький, В.С. Лень, М.С. Пушкар, Дж. Фостер, К. Уорд, А.Д. Шеремет, А.Я. Бистряков та інші. Однак, викладені ними результати досліджень щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення управління

інвестиційними проектами, особливо в розрізі управлінського обліку та аналізу ефективності реальних інвестицій в умовах невизначеності, є недостатніми і тому потребують, на наш погляд, удосконалення методології й організації управлінського обліку виробничо-економічних систем регіонів.

**Метою статті** є теоретичне і методичне обґрунтування положень удосконалення методики обліку інвестицій шляхом розробки моделі амортизаційних відрахувань в системі управлінського обліку виробничо-економічних систем регіонів, призначену для групування інформації та її використання в управлінні фінансово-господарською діяльністю підприємства.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Процедура амортизації тісно пов'язана з феноменом знецінення капіталу. Амортизація – це систематичний розподіл вартості, яка амортизується (первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості), необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Амортизація відноситься за рахунок прибутків або витрат і спрямована на компенсацію: фізичного зносу основних засобів; морального зносу основних засобів та нематеріальних активів. При цьому розглядаються проблеми нарахування амортизації в період інфляції (коефіцієнт індексації) і розподілу її в залежності від терміну служби.

У кінцевому випадку, в процесі реалізації амортизаційної політики підприємства виникають задачі, рішення яких носять довгостроковий характер:

1. Організація управлінського обліку амортизаційних відрахувань.
2. Організація управлінського обліку амортизаційних потоків.
3. Організація управлінського обліку використання амортизаційних відрахувань.

При цьому ми виходимо з того, що рішення цих задач забезпечує певні конкурентні переваги для досліджуваних нами деревообробних підприємств і, головним чином, стабільність та систематичне зростання показників і досягнення відповідної ефективності (рис. 1).



Рис. 1. Ієрархія довгострокової цілі підприємств регіонів [1]

При організації обліку на підприємствах деревообробної промисловості і рішенні вищевказаних задач необхідно відбивати та

контролювати амортизаційний період.

Ми погоджуємося з тим, що період експлуатації активу визначається як мінімальний із двох строків, що відповідає або оптимальному рівню витрат на ремонт і заміну зношених деталей, або строку морального й економічного зносу [2], хоча визначити і відобразити ці категорії у фінансовому обліку не представляється можливим, тому необхідна побудова і використання даних управлінського обліку.

Не меншою проблемою є відображення в обліку використання амортизаційних відрахувань на відновлення, оновлення основних засобів тощо.

Таким чином, на наш погляд, організація управлінського обліку амортизації вирішує завдання: обліку амортизаційних відрахувань; обліку амортизаційних потоків; обліку використання амортизаційних відрахувань.

В останній час проблемам методології та організації управлінського обліку приділяють все більшого значення, як за кордоном, так і в Україні, що неодноразово підкреслюється на міжнародних конгресах професійних бухгалтерів.

Сформована в середині ХХ ст. система управлінського обліку у світі існує у виді двох моделей:

1. Інтегрована система, що використовується приблизно в 50 країнах, коли управлінський та фінансовий облік за допомогою рахунків формують єдину систему обліку. Дана система забезпечує ув'язку фінансового та управлінського обліку в умовах, коли фінансовий облік витрат ведеться за п'ятьма елементами, включаючи амортизацію, а управлінський облік організується за статтями витрат, і в цьому випадку амортизація відбивається на відповідних статтях витрат (адміністративні і загальновиробничі витрати, витрати на збут, а в деяких галузях – і по статті “амортизація”).

2. Автономна система управлінського обліку застосовується приблизно в 100 державах і характеризується відсутністю будь-якого зв'язку між фінансовим і управлінським обліком.

В Україні існують обидві системи управлінського обліку. У першій системі використовуються рахунки фінансового обліку, на яких амортизаційні відрахування відображаються за статтями витрат по рахунках 23 “Виробництво”, 91 “Загальновиробничі витрати”, 92 “Адміністративні витрати”, 93 “Витрати на збут”, 94 “Інші витрати операційної діяльності”. При цьому елемент операційних витрат “амортизація” відображається по кредиту рахунку 13 “Знос (амортизація) необоротних активів”. Інша система передбачає автономне ведення управлінського обліку в цілому, а також обліку амортизаційних відрахувань, які не пов'язані з фінансовою бухгалтерією.

У результаті, перша система організації управлінського обліку, яка найбільш поширена серед українських підприємств та застосовується на

досліджуваних нами підприємствах деревообробної галузі, з одного боку, ускладнює податковий і аудиторський контроль, а з іншого боку – не представляє достатньої інформації для організації управління амортизаційними процесами.

Корінь проблеми, як відзначає К. Друрі, імовірно, полягає частково в еkleктичному змішуванні минулих витрат з оцінкою майбутньої служби і ліквідації [3].

Дана проблема була частково вирішена на російських підприємствах з 1 січня 2002 року в результаті переходу на систему фінансового податкового обліку, коли платники податків узагальнюють інформацію на основі первинних документів, що значно підвищує роль і значення управлінського обліку амортизації, суть якої полягає в систематичному пропорційному зниженні вартості необоротних активів до майбутніх періодів, у які на них будуть отримані доходи. У звіті про фінансові результати амортизація розглядається як витрати за визначений період, тоді як накопичені амортизаційні відрахування розглядаються як вирахування з вартості відповідних категорій активів [4].

При організації управлінського обліку амортизації на деревообробних підприємствах необхідно звертати увагу на ті моменти, що виникають у зв'язку з розглядом методів розподілу амортизації (раціональний і систематичний розподіл, зниження виробничого потенціалу):

1. Збільшення витрат на ремонт і технічне обслуговування активу, що скорочує доходи.

2. Невизначеність у відношенні кількості послуг, які надаються активом. Вона може враховуватися при розрахунку імовірнісних оцінок фізичного зносу, але імовірність передчасного морального зносу визначити дуже складно [5].

3. Розподіл амортизації між центрами відповідальності: витрат, доходів, прибутку, інвестицій.

4. Облік і розподіл амортизації за функціями.

Справа в тім, що Д. Купер і Е. Каплан (1988) розробили підхід до віднесення накладних витрат на продукт і розрахунку собівартості. Вони назвали цей підхід функціональним обліком витрат, чи обліком витрат за функціями (activity based costing – ABC). Вважається, що ABC-метод забезпечує інформацією про собівартість (виробничих витрат), корисної для прийняття управлінських рішень [6, с.256]. Але при цьому дуже важливо врахувати чи розподілити амортизацію по відповідних функціях виробництва і реалізації продукції робіт та послуг.

5. Проблема розподілу витрат амортизації особливо актуальна в управлінських системах, заснованих на попередньому нормуванні витрат: нормативний метод обліку витрат і калькулювання собівартості, стандарт-кост, директ-костинг із застосуванням елементів стандарт-косту тощо.

Професор Я.В.Соколов вважає, що по обліку витрат комерційне рахівництво теоретично зв'язане з камеральним. Останнє фіксувало витрати у відповідності з кошторисом, перше – по мірі виникнення. Чітку теорію калькуляції собівартості дав А. Кальмес (1912). Він відстоював повну собівартість, включаючи в неї прямі і непрямі витрати. У той же час Ч. Гаррісон (1911), запозичаючи ідеї камерального рахівництва, створив систему стандарт-кост, що передбачає попередню калькуляцію і жорстке нормування майбутніх витрат. Це був переворот в обліку. У 1933 р. Ч. Кларк сформував принципи директ-костингу – методу, при якому до складу собівартості включаються лише прямі витрати, що дозволяє розширювати обсяги виробництва, знижуючи відпускні ціни до обчисленої часткової собівартості.

Д. Хіггікс (1952) запропонував метод ресіблцентру (центрів відповідальності), тобто облік витрат по місцях їх фіксації. У цілому облік витрат став розглядатися як основна частина управлінського обліку [7].

Необхідно підкреслити, що системи обліку за нормативними витратами (стандарт-кост, директ-костинг з елементами стандарт-косту, нормативний метод, нормативи в позамовному і попередільному обліку) були розроблені для задоволення вимог традиційного виробничого середовища, що докорінно відрізняється від сучасного середовища, обумовленої передовими промисловими технологіями і підходом “точно в строк”. Ряд фахівців навіть пророкують швидкий кінець обліку по нормативних витратах, однак К. Друрі, Е. Паксті й Е. Луалл відзначають, що нормативний облік широко використовується компаніями Великобританії [3].

6. Організація обліку за внутрішніми сегментами діяльності (операційні, інноваційні, ноу-хау, корпоративні клієнти) дотепер не розроблена в Україні, і, зокрема, облік амортизації, що особливо важливо для інноваційних процесів. Цікавим є досвід Росії, де з 1 січня 2002 року у відповідності до ст. 25 “Податкового кодексу РФ” розширився список витрат підприємств, які капіталізуються. Наприклад, витрати на НДОКР рівномірно амортизуються до складу собівартості виробництва продукції протягом трьох років, витрати на освоєння природних ресурсів, деякі витрати на ремонт основних засобів – протягом п'яти років.

7. Облік і розподіл амортизації по зовнішніх сегментах діяльності (області, міста, типи і групи покупців, лізинг, франчайзинг).

При цьому для фінансового обліку не потрібно розрахунок точної собівартості індивідуальних продуктів, оскільки його мета – розподіл заокруглених витрат між собівартістю реалізованої продукції і запасів на сукупному рівні (тобто на рівні окремих продуктів) [6], управлінський облік таку інформацію повинен надати. Виходячи з цих позицій і вивченого практичного досвіду, нами розроблена наступна модель організації управлінського обліку амортизаційних відрахувань (табл. 1).

Таблиця 1

Модель організації управлінського обліку амортизаційних відрахувань

Об'єкти управлінського обліку	Блоки моделі						
	Відображаючі рахунки, які використовуються для переведення інформації з фінансового обліку в управлінський	Рахунки обліку витрат	Субрахунки та аналітичні рахунки	Алгоритм обліку та розподілу витрат	Визначення собівартості виготовленої продукції	Визначення питомої ваги амортизації у вартості виробництва продукції	Організація контролю
1. Центри відповідальності: витрат, доходів, прибутку, інвестицій	+	+	+	+	+	+	+
2. Основні виробничі функції	+	+	+	+	+	+	+
3. Вироби, групи виробів, замовлення, вузли, деталі тощо	+	+	+	+	+	+	+
4. Переділи	+	+	+	+	+	+	+
5. Внутрішні сегменти діяльності: операційні, інноваційні, ноу-хау, корпоративні клієнти тощо	+	+	+	+	+	+	+
6. Зовнішні сегменти діяльності: області, міста, типи та групи покупців, лізинг тощо	+	+	+	+	+	+	+

Джерело: систематизовано автором за [5]

Модель групує об'єкти управлінського обліку виробничо-економічних систем регіонів, що характеризуються відповідними блоками. Об'єкти управлінського обліку в залежності від намічених оперативних, тактичних і стратегічних задач у моделі представлені шістьма групами:

1. Центри відповідальності: центри витрат, доходів, прибутку, інвестицій. Це найбільш досліджувана та розповсюджена система управлінського обліку.

2. Основні виробничі функції засновані на виділенні й обліку функцій проектування, дослідження, організації, технології тощо з метою прямого розподілу накладних витрат.

Добре відомо, що практики не задоволені традиційними системами обліку виробничих витрат. Тому можна чекати, що багато компаній у наступному десятиріччі запроваджують облік витрат за функціями. Огляд, підготовлений К. Друрі (1993), показав, що облік витрат за функціями здійснює 3% компаній, 9% мають намір упровадити цю систему обліку витрат і ще 38% розглядають цю можливість [3].

Слід зазначити, що компанії, що застосовують системи обліку витрат за функціями, імовірно, мають дві системи: одну – для зовнішнього

фінансового обліку і підготовки щомісячних звітів про прибуток з використанням традиційних систем обліку виробничих витрат, і іншу, окрему систему обліку витрат по функціях для прийняття стратегічних рішень [3].

3. Вироби, групи виробів, замовлення, вузли, деталі тощо. Для досягнення такої аналітичності обліку використовуються системи попереднього визначення нормативної чи стандартної собівартості повного чи усіченого виду.

4. Система обліку витрат по переділах на базі напівфабрикатного методу зведеного обліку витрат на виробництво.

5. Визначення витрат, доходів і результатів за внутрішніми сегментами діяльності (операційним, інноваційним, корпоративним клієнтам, ноу-хау тощо).

6. Визначення витрат, доходів і результатів по зовнішніх сегментах діяльності (округу, зони округів, області, міста, типи і групи покупців тощо)

Зазначені шість об'єктів управлінського обліку в моделі характеризуються сьома блоками:

1-й блок моделі включає використання рахунків, що можуть бути використані для переведення витрат з фінансової в управлінську бухгалтерію. В даному ракурсі можуть бути використані рахунки 8 класу "Витрати за елементами". Процес відображення витрат забезпечує контроль за переведенням витрат з фінансового (або податкового) обліку в управлінський.

Невикористання відображаючих рахунків може призвести до значних розбіжностей, на що вперше звернув увагу професор А. М. Кінг, який відзначив, що більшість людей зі сфери бізнесу представляють ведення обліку як точну, по природі своєї систематичну науку. Той факт, що навіть фірми з мільярдним оборотом показують у фінансових відомостях усі грошові потоки з точністю до centa, змушує помилково вважати, що в ці відомості попадає кожний з цих десятків мільярдів центів [1].

2-й блок моделі групує рахунки, що використовуються для обліку витрат по кожному із шести об'єктів управлінського обліку: 23, 90, 91, 92, 93.

3-й блок передбачає використання аналітичних рахунків першого – п'ятого порядку для обліку витрат:

1-го порядку (по зовнішніх сегментах діяльності).

2-го порядку (по філіях, представництвах, довірчому управлінні, спільній діяльності).

3-го порядку (по внутрішніх сегментах діяльності).

4-го порядку (по калькуляційних об'єктах).

5-го порядку (по статтях калькуляції).

При цьому об'єкти управлінського обліку виступають субрахунками: 23-1 – Центри відповідальності; 23-2 – Виробничі функції; 23-3 – Вироби,

групи виробів; 23-4 – Переділи; 23-5 – Внутрішні сегменти діяльності; 23-6 – Зовнішні сегменти діяльності.

4-й блок представлений алгоритмом обліку витрат на виробництво, що складається з одинадцяти кроків:

1-й крок: Розмежування обліку витрат по капіталізованих і не капіталізованих витратах.

2-й крок: Облік витрат в розрізі різних видів операційної діяльності.

3-й крок: Облік прямих витрат по рахунках 23, 90, 91, 92, 93.

4-й крок: Облік непрямих витрат.

5-й крок: Розподіл загальновиробничих витрат.

6-й крок: Списання витрат від браку.

7-й крок: Розподіл послуг допоміжних виробництв.

8-й крок: Розподіл послуг обслуговуючих виробництв і господарств.

9-й крок: Облік і оцінка незавершеного виробництва.

10-й крок: Визначення фактичної собівартості виготовленої продукції.

11-й крок: Визначення фактичної собівартості реалізованої продукції.

5-й блок представляє формулу визначення собівартості виготовленої продукції:

$$C = Z \pm H, \quad (1)$$

де  $C$  – собівартість виготовленої продукції;

$Z$  – витрати на виробництво;

$\pm H$  – зміна витрат у незавершеному виробництві на початок і кінець періоду.

6-й блок визначає питому вагу амортизаційних відрахувань у вартості виготовленої продукції:

$$\text{Питома вага амортизації} = \frac{\text{Амортизаційні відрахування}}{\text{Вартість виробництва продукції}} \quad (2)$$

7-й блок характеризує організацію контролю витрат, наведену на рис. 2.

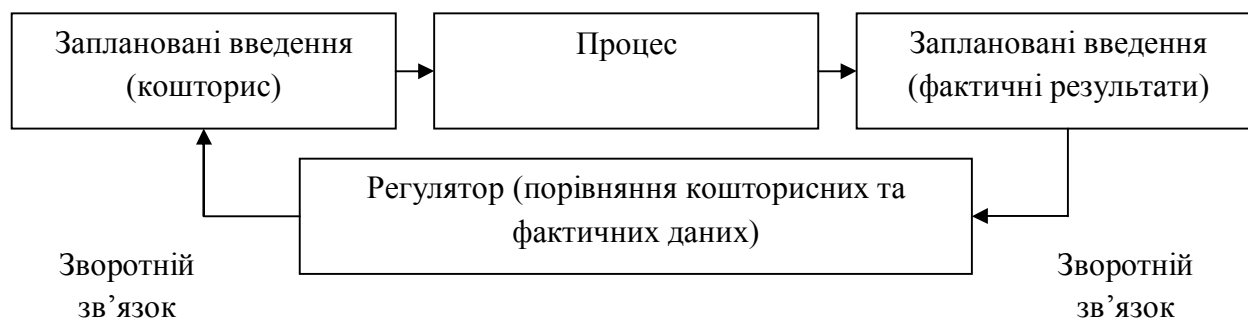


Рис. 2. Процес кошторисного контролю витрат

Розроблена нами модель організації управлінського обліку амортизаційних відрахувань характеризує об'єкти управлінського обліку



(центри відповідальності, виробничі функції, вироби, переділи, внутрішні і зовнішні сегменти) відповідними блоками управлінського обліку:

- відображаючі рахунки, які використовуються для переведення інформації з фінансового обліку в управлінський;
- рахунки обліку витрат підприємства;
- субрахунки і аналітичні рахунки;
- алгоритм обліку і розподілу витрат;
- формула визначення собівартості виготовленої продукції;
- організація контролю.

Модель призначена для удосконалення організації управлінського обліку витрат в цілому та амортизаційних відрахувань зокрема.

У той самий час питанню впливу амортизаційних відрахувань на грошові потоки підприємства та врахуванню зміни вартості грошей при їх обліку не приділялось до останнього часу достатньо уваги.

Кошти, вкладені в актив, повинні відшкодовуватися з виручки від реалізації продукції, виготовленої за допомогою цього активу. Але витрати на його придбання, зазвичай, мають місце в одному звітному періоді, у той час як дохід він приносить протягом ряду наступних звітних періодів. Отже, якщо в умовах постійної зміни цін витрати на виробництво відповідної продукції визначаються, виходячи з первісної вартості активу, то відбувається помилкове ототожнення минулих витрат з поточними витратами виробництва [6]. Це одна з визначальних проблем в обліку вартості вхідних і вихідних амортизаційних потоків вартості активів, які амортизуються, що в значній мірі залежать від фактору часу.

Важливим, з економічної точки зору, при визначенні амортизаційних сум є врахування принципу нерівномірності грошей у часі. Деякі методи нарахування амортизації виходять з цього принципу, інші не враховують його. Тобто існують методи, що передбачають нарахування відсотків на амортизаційні суми і ті, які не передбачають цього [4].

Розглянемо деякі позиції, що мають важливе значення для організації управлінського обліку амортизаційних потоків.

1. При організації управлінського обліку амортизаційних відрахувань необхідно враховувати економічний механізм амортизації, що представляє собою багатокроковий алгоритм, який базується на наступних теоретичних положеннях:

- метою амортизації є об'єктивне відображення у змінюваній вартості активів, що амортизуються, процесу їх постійного зносу;
- основу механізму амортизації основних засобів та нематеріальних активів складає встановлення можливого строку експлуатації окремих їх видів;
- показником, що дозволяє пов'язати інтенсивність зносу активу, що амортизується, та можливий строк його експлуатації, є норма його амортизації;

- складовою частиною фінансових результатів, що відображає процес амортизації активів, є формування суми амортизаційних відрахувань;
- амортизаційні відрахування підприємства служать джерелом як простого, так і розширеного відтворення активів, що амортизуються;
- норми амортизації відіграють значну роль у формуванні рівня собівартості продукції та цінової політики підприємства;
- норми амортизації активів, що використовуються підприємством, істотно впливають на формування розміру його прибутку та суми податкових платежів;
- використання більш високих норм амортизації в окремі інтервали загального періоду експлуатації активів дозволяє підвищити рівень абсолютної платоспроможності підприємства;
- застосування більш високих норм амортизації на початковому етапі експлуатації активів формує певну частину гудвілу підприємства;
- важлива роль процесу амортизації активів підприємства у формуванні доходної частини державного бюджету та здійсненні державної інвестиційної політики визначає жорсткі форми регулювання цього процесу [1].

Амортизація в загальному вигляді визначається як констатація убутку іммобілізованої вартості активу, що знецінюється з часом. Амортизація має на меті враховувати знецінення іммобілізованих активів, у яких констатується зниження вартості, і матеріалізується в бухгалтерському обліку шляхом коригування активу, а також визначення фактичних фінансових результатів.

При створенні системи управлінського обліку амортизаційних відрахувань необхідно виходити з того, що сама амортизація багатомірний процес, який включає:

- зменшення корисності активів підприємства, що амортизуються, в результаті дії численних факторів: технічного старіння, морального зносу тощо, протягом якомога коротшого періоду часу. Зниження корисності активу внаслідок технічного старіння чи неадекватності, безсумнівно, призводить до зміни його економічної значимості, що відбивається зазвичай на величині грошового еквівалента активу [4];
- зниження вартості активів у результаті виробничого і невиробничого використання;
- формування фонду, що в основному призначений для заміни активів після закінчення строку експлуатації.

2. Активи, що амортизуються, мають відповідні джерела власного чи позикового характеру. Нагромадження і наступне цільове використання амортизації на заміну активів, що вибувають, забезпечує збереження капіталу підприємства і нарощування його економічного потенціалу. В умовах зміни цін на активи цей процес може бути проконтрольований за допомогою похідних балансових звітів (нульових, органічних,

ліквідаційних, диференціальних).

Цей взаємозв'язок виявляється не лише на мікро-, але і на макрорівні. Споживання капіталу на макрорівні – це зменшення запасу капіталу країни, що використовується у виробництві валового національного продукту (ВНП). Для того, щоб зберегти на попередньому рівні (або збільшити) ВНП наступного року, частина нових інвестицій повинна бути спрямована на створення і заміну основного капіталу, що вибув або зношений. Споживання капіталу являє собою суму нарахованої амортизації фірми протягом даного року [2].

3. Інфляційні процеси впливають, з одного боку, на суми амортизаційних відрахувань, що включаються в собівартість, і з іншого боку – на можливість заміни амортизованих активів.

Добре відомо, що в основі розрахунку амортизаційних відрахувань лежить історична (первісна) вартість основних засобів. Однак в умовах інфляції вартість заміни активу буде, швидше за все, вище його первісної вартості. Тому обачні компанії при здійсненні амортизаційних відрахувань повинні враховувати ріст витрат на заміну основних засобів [1].

4. Амортизаційні потоки за будь-який період часу повинні бути чуттєві до фактору часу, тобто їх необхідно дисконтувати за визначеною ставкою. Ставка дисконту – норматив приведення майбутніх інвестицій до розрахункового чи поточного періоду [4].

5. Однією із складових частин будь-якого економічного процесу є амортизація: витрати, грошові потоки, інноваційні розробки, окремі інвестиційні проекти тощо. При реалізації інвестиційного проекту по підприємству можливі дві альтернативні постановки задачі. Перша полягає у визначенні ціни об'єкта розробки, еквівалентної очікуваному доходу при прийнятій нормі прибутковості. Зміст іншої полягає у визначенні доходу, еквівалентного заданій ціні [3].

**Висновки.** Отже, для оцінки достатності амортизаційних відрахувань, впливу на їх розмір окремих факторів доцільно на окремих підприємствах регіонального промислового комплексу в системі управлінського обліку відокремити облік амортизаційних потоків. З цією метою доцільно застосовувати відомість управлінського обліку амортизаційних потоків підприємства, яка дозволяє враховувати вплив зміни вартості грошей в часі, структуру амортизаційних потоків підприємства тощо.

#### **Використані джерела інформації:**

1. Лудченко Я.О. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів: Навч. посіб. / Я.О. Лудченко. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004. – 208 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. №91 (з наступними змінами і доповненнями) // Все про бухгалтерський облік. – 2005. – № 13. – С. 41-46.

3. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений: Учебник / Пер. с англ. – М.: “Юнити-Дана”, 2003. – 655 с.
4. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000 / Переклад з англ. За ред. С.Ф. Голова. / К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2000. – 1272 с.
5. Голов С.Ф., Фінансовий і управлінський облік / С.Ф. Голов, В.І. Єфіменко. – К.: ТОВ «Автоінтерсервіс», 2009. – 544 с.
6. Хэгстром Роберт Дж. Инвестирование. Последнее искусство. – М.: ЗАО “Олимп-Бизнес”, 2005. – 288 с.
7. Нападовська Л.В. Формування нової моделі управлінського обліку в сучасних умовах переходу до ринкової економіки /Л.В. Нападовська // Стратегія економічного розвитку України: Наук. збірник. – Вип. 8. – К.: КНЕУ, 2008. – С. 105-113.

УДК 330(477):303.09

*Матвієнко Г.А.,  
к.е.н., доцент кафедри  
«Державних та місцевих фінансів»  
Академія муніципального управління, м. Київ*

## **РОЗВИТОК НОВОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПАРАДИГМИ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО СУЧАСНИХ ЗАГАЛЬНОСВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ**

*У статті подано основні концептуальні основи зміни економічної системи України відповідно до загальносвітових тенденцій, обґрунтовано розвиток інноваційної складової, як основної для забезпечення конкурентоспроможності країни.*

*В статье представлены основные концептуальные основы изменения экономической системы Украины в соответствии с общемировыми тенденциями, обосновано развитие инновационной составляющей, как основной для обеспечения конкурентоспособности страны.*

*The article are given the basic conceptual framework changes economic system of Ukraine, according to global trends, justified the development of innovation as a key component to ensure the competitiveness of the country.*

**Постановка проблеми.** Глобальні зміни, які відбулись практично у всіх країнах наприкінці минулого століття, торкнулися всіх сторін людського життя і безпосередньо вплинули на стан і положення складних соціально-економічних систем. Тому, щоб гідно відповісти на всі виклики зовнішнього середовища, необхідно удосконалити управлінську структуру та концепцію. Так Р. Грінхілл, директор World Economic Forum, промовив у своїй доповіді: «Системи ХХ століття не здатні управляти ризиками ХХІ століття. Нам необхідні нові мережеві системи для виявлення та усунення глобальних ризиків до того, як вони переростуть в глобальні кризи.